

Μητροπολίτης Μάνης Χρυσόστομος Παπαθανασίου

Τρεῖς φράσεις τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, τῆς τρίτης Κυριακῆς ἀπὸ τοῦ Πάσχα, τυγχάνουν ἐξόχως σημαντικῆς οἱ ὁποῖες ὑποκρύπτουν βαθύτατο θεολογικὸ περιεχόμενο.

«Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον;». Ποιὸς θὰ μᾶς ἀποκυλίσει τὴν μεγάλη πέτρα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ μνημείου; Αὐτὸς ἦταν ὁ λογισμὸς τῶν Μυροφόρων γυναικῶν ποὺ εἶχαν ἀγοράσει ἀρώματα, πολύτιμα μύρα «διαγενομένου τοῦ Σαββάτου» καὶ εἶχαν ξεκινήσει «λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων» γιὰ νὰ ἔλθουν στὸ μνημεῖο, ὅπου ἦταν ὁ τάφος τοῦ Ἰησοῦ, ὡς λέγει τὸ ἱερὸ κείμενο, «ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν» κατὰ τὸ ἔθος τῶν Ἰουδαίων. Ἦσαν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη. Ἀναφέρει δὲ ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος ὅτι προχωροῦσαν πρὸς τὸ μνημεῖο «λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων». Ποία εἶναι ἡ ἡμέρα αὕτη; «Σάββατα» ὀνομαζόντουσαν ὅλες οἱ ἡμέρες τῆς ἐβδομάδος. Εἶναι ἡ ἐβδομάς. Καὶ «μία» εἶναι ἡ μία καὶ μοναδική. Εἶναι ἡ ἡμέρα ποὺ ἀνεστήθη ὁ Κύριος. «Λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων». Ἡ ἡμέρα ἡ Κυριακή.

Γι' αὐτὸ καθιερώθηκε νὰ εἶναι ἡ «μία», ἁγία ἡμέρα. Καὶ λέγει ωραιότατα ὁ ὕμνογράφος καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνουμε καὶ ἐμεῖς, «Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία». Καὶ ἀπὸ τότε, μὲ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου καθιερώθηκε ἡ πρώτη αὕτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, ἡ Κυριακή, νὰ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου. Αὐτὸ σημαίνει Κυριακή, ἡμέρα τοῦ Κυρίου. Εἶναι Πάσχα, εἶναι Λαμπρή, εἶναι ἡ Ἀνάστασι! Καὶ κάθε Κυριακὴ ἐορτάζουμε Πάσχα, ἐορτάζουμε Ἀνάστασι. Καὶ κατ' ἐξοχὴν μάλιστα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως. Γιατὶ κάθε Κυριακὴ ποὺ ἐορτάζουμε τὴν Ἀνάστασι, ποὺ ἔχουμε τὴν Εὐχαριστήρια Σύναξι, ἐκεῖ «ἐν τῇ κλάσει τοῦ Ἄρτου» φανεροῦται ὁ Ἀναστὰς Κύριος στὴν Ἁγία Τράπεζα καὶ μεταδίδεται στοὺς πιστοὺς «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον», εἰς Ἀνάστασιν ζωῆς. Ἡ «μία τῶν σαββάτων» εἶναι πράγματι τὸ πρῶτο σημεῖο τὸ σωτηριολογικόν, ἡ δυναμικὴ τῆς σωτηρίας μας. Γι' αὐτὸ καὶ κάθε Ὁρθόδοξος πιστὸς ὀφείλει νὰ τιμᾷ δεόντως τὴν ἡμέρα αὕτη, «τὴν μίαν», τὴν πρώτη, τὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου, τὴν Κυριακή.

Ἄν οἱ ἄνδρες, Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ ὁ νυκτερινὸς μαθητὴς Νικόδημος τιμίως καὶ εὐλαβῶς μὲ ἱερὸ δεὸς κήδευσαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, οἱ Μυροφόρες, οἱ γυναῖκες αὐτές, λίαν πρωὶ μὲ τὰ χαράματα, μὲ τὴν ἀλεκτοροφωνία, σηκώθηκαν καὶ ἦλθαν φέροντες τὰ πολύτιμα μύρα. Δὲν ἐφείσθησαν χρημάτων, μηδὲ κόπου, μηδὲ τοῦ κινδύνου, μηδὲ τοῦ φόβου μὲ τὴν ὅλη κατάστασι ἐκείνη ἡ ὁποία ὑπῆρχε. Ἦλθαν γιὰ νὰ προσφέρουν τὰ μύρα τῆς ἀγάπης, τῆς λατρείας καὶ ἀφοσιώσεώς τους στὸν Διδάσκαλο, τὸν Κύριο. Καὶ ὁ μόνος τους λογισμὸς δὲν ἦταν ὁ φόβος, δὲν ἦταν ὁ κίνδυνος τοῦ ἀσθενικοῦ τους φύλου, ἀλλὰ ὁ μόνος τους λογισμὸς ἦταν καὶ ἡ ἀπορία τους, «τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου». Καὶ ὧ τῆς ἐκπλήξεως! Εὐρέθησαν μπροστὰ στὸν λίθο καὶ αὐτὸς εἶχε ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴν θύρα τοῦ μνημείου. Τὸ ἐμπόδιον εἶχε ἀρθεῖ. «Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα».

Ἐν προκειμένῳ τὸ σημαντικὸν καὶ ἀλληγορικὸν εἶναι, ὅτι γιὰ νὰ δεῖς τὸν Ἀναστάντα, νὰ βιώσεις τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπομακρύνεις τὸν «λίθον» ποὺ βρίσκεται στὸν ἐσωτερικὸ σου κόσμον.

Ἄν δὲ βγάλεις τὰ λιθάρια τῆς ἀπιστίας, τῆς ἀρνήσεως, τῆς ἁμαρτίας ποὺ κλείνουν τὴν εἴσοδο, δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβεις, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς πίστεως νὰ νιώσεις καὶ νὰ δεῖς τὸν Ἀναστάντα. «Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον;» Ναί, ἂν δὲν ἀπομακρυνθεῖ ὁ λίθος τοῦ ὀρθολογισμοῦ δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς τὸν Ἀναστάντα. Ἄν δὲν ἀπομακρυνθεῖ ἡ νοησιαρχία καὶ ἡ ὑλιστικὴ θεώρηση τῆς ζωῆς δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς τὸν Ἀναστημένο Χριστό. Χρειάζεται ὁ σεισμὸς ὁ πνευματικὸς, χρειάζεται ἡ μεταστροφή, χρειάζεται ἡ ἀπεμπόληση τῆς ἁμαρτίας ἀπὸ τὴν καρδιά μας, ποὺ σὰν λίθος ἔρχεται καὶ κλείνει τὸ ἄνοιγμα στὸν οὐρανό. Βγάζοντας τὴν ἁμαρτία, τότε πλησιάζεις τὸ γεγονὸς τῆς σωτηρίας, τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως.

Τὸ δεύτερο σημεῖο εἶναι ἡ παρουσία τοῦ λαμπροφορεμένου ἀγγέλου τοῦ καθημένου «ἐν τοῖς δεξιοῖς» τοῦ κενοῦ τάφου. Περιγράφει ὁ εὐαγγελιστὴς πολὺ χαρακτηριστικά: Οἱ Μυροφόρες «εἰσελθοῦσαι εἰς τὸν μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθημένον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν καὶ ἐξεθαμβήθησαν». Ὁ ἄγγελος φέρει λευκὴ στολή, ὅλος λαμπρότητα καὶ μεγαλοπρέπεια, καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἀναφέρεται ἔτσι λαμπρῶς ὁ ἄγγελος λόγῳ τοῦ χαρμοσύνου γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως, καὶ ἐκεῖνες, «ἐξεθαμβήθησαν» δηλ. παρουσίασαν μία ἔμφοβη ἔκπληξη. Πῶς νὰ μὴ γινόταν αὐτό; Διαμηνύει ὁ ἄγγελος: «Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστι ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν». Ἡ πιὸ σπουδαία φράση, ἡ πιὸ τρανὴ εἶναι ἡ ἀγγελικὴ φωνή: «Ἠγέρθη, οὐκ ἔστι ὧδε». Ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. Ἀνέστη. Δὲν εἶναι ἐδῶ. Ἐλᾶτε νὰ δεῖτε τὸν ἄδειο, τὸν κενὸ τάφο.

Αὐτὸ τὸ «ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε», εἶναι τὸ γεγονός, τὸ κοσμοσωτήριο γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τὸ μέγα ἱστορικὸ γεγονός, τὸ λαμπροφόρο. Εἶναι αὐτὸ ποὺ ψάλλει ἡ Ἐκκλησία τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως, «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν χαρισάμενος»! Γιατὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ νίκη κατὰ τοῦ θανάτου, ἡ κατάλυσις τοῦ Ἄδου, εἶναι ἡ νίκη κατὰ τοῦ διαβόλου, κατὰ τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι ὁ Χριστὸς Νικητὴς τοῦ θανάτου, ὁ Θριαμβευτής!

Ὑπέροχα ἀποδίδει ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας τὴν νίκη αὐτὴ κατὰ τοῦ θανάτου, ὁ Ἀναστάσιμος Κανὼν τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἀναφέρουμε μόνον φράσεις ἀπὸ τρεῖς ὧδές: «Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζῶν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν» (Α΄ ὧδὴ) «Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς καὶ συνέτριψας μοχλοὺς αἰωνίους κατόχους πεπεδημένους Χριστέ» (ΣΤ΄. ὧδὴ) καὶ ἀπὸ τὸ Δοξαστικὸν τῆς Ζ΄ ὧδῆς: «Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν, ἄδου τὴν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς τῆς αἰωνίου ἀπαρχήν».

Ἐπειτα πολὺ ωραῖα, ἡ βυζαντινὴ εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, δείχνει τὸν Χριστὸν νὰ κρατᾷ τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸ ἓνα χεῖρι καὶ τὴν Εὐὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν καὶ νὰ ἀνεγείρει, νὰ ἀνασταίνει τὸν Ἀδὰμ παγγενῆ, τοὔτέστιν ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος, νικῶντας τὸ θάνατο καὶ τὴν ἁμαρτία.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ μεγάλο ἐκεῖνο γεγονός πού δημιουργεῖ τὴν καινούργια ζωή, τὴν ἀπαρχή, τὴν νέα βιοτή γιὰ τοὺς πιστεύοντες. Ἄλλωστε χωρὶς τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ δὲν θὰ μπορεοῦσε νὰ σταθεῖ Χριστιανισμός, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ σταθεῖ ἡ πίστις μας καὶ ἡ συνέχεια τῆς πίστεώς μας, ὅλη αὐτὴ ἡ παράδοση διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Διότι ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ἡ Ἀνάστασις, θὰ ἦταν κενὴ ἡ πίστις καὶ κενὸ τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ὡς τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν» (Α΄ Κορ. 15, 14).

Αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τὸ γνωρίζουμε μέσα ἀπὸ τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια ἀπὸ τὶς ἐμφανίσεις τοῦ Ἀναστάντος. Εἶναι δὲ πολὺ χαρακτηριστικὸ ὅτι τὸ ἀψευδὲς ἱερὸ Εὐαγγέλιο βρίσκεται πάντοτε πάνω στὴν Ἁγία Τράπεζα καὶ ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ ἔχει τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τῆς Σταυρώσεως, γιὰ τὴν χωρὶς τὴν Σταύρωση, δὲν ἔχουμε Ἀνάστασις. Καὶ ἐπειδὴ ἀκριβῶς, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη πού δίδει τὴν ἁγία Γραφή, τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκείνη πού τὸ ἐρμηνεύει καὶ τὸ διδάσκει καὶ ἐκεῖ ἀκριβῶς ἐπάνω στὴν Ἁγία Τράπεζα τελεῖται αὐτὸ πού ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μᾶς παρέδωκε. Νὰ τελοῦμε, τὴν θεία Εὐχαριστία. Καὶ θεία Εὐχαριστία εἶναι Σταυρὸς καὶ Ἀνάστασις. Κάθε φορὰ πού τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία πιστοποιεῖται καὶ βεβαιώνεται αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ ἔπειτα κάθε φορὰ πού μετέχουμε στὴ Θεία Εὐχαριστία, μετέχουμε στὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς, στὸ καινὸν πόμα καὶ βιώνουμε Ἀνάστασις, Πάσχα ζωῆς αἰωνίου.

Ἡ τρίτη φράσις πού ἀκούστηκε ἐκεῖ στὸν κενὸ Τάφος, ἔχει καὶ αὐτὴ τὴν ἀξία της· εἶπε ὁ ἄγγελος: «Ἄλλ’ ὑπάγετε εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν». Μιᾶ ὁ λαμπροφορεμένος ἄγγελος καὶ προτρέπει ὅτι ὁ Ἀναστὰς Κύριος «προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν», πηγαίνει προτύτερα ἀπὸ ἐσᾶς στὴ Γαλιλαία. Γιὰ τὴν ἄραγε στὴ Γαλιλαία; Ἐπειδὴ ἀκριβῶς στὴ Γαλιλαία δέχθηκαν οἱ μαθητὲς τὴν πρώτη τους κλήσις, ἐκεῖ τοὺς ἔγινε ἡ θεία πρόσκλησις νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ καταστοῦν μαθητὲς Του. Θέλει ὁ Χριστὸς νὰ τοὺς ὑπενθυμίσει αὐτὴ τὴν πρώτη κλήσις, θέλει νὰ τοὺς φέρει σὲ ἱερὰ συγκίνησις καὶ μυσταγωγία. Ὅταν συναντᾶς τὸν Κύριο καὶ ὅταν Αὐτὸς σὲ καλεῖ δὲν εἶναι μία τυπικὴ, κοσμικὴ, φευγαλέα καὶ πρόχειρη γήϊνη συνάντησις καὶ πρόσκλησις. Ἐχει μέσα της κάτι τὸ θεϊκό. Ἀκριβῶς, γιὰ τὴν δὲν φτιάξαμε ἐμεῖς τὸ Θεό, δὲν εἶναι εὔρημα τοῦ ἀνθρώπου ὁ Θεός. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ δημιουργὸς τῶν πάντων.

Ἔτσι ὁ ἀναστὰς Κύριος μᾶς προσκαλεῖ νὰ τὸν ξανα συναντήσουμε στὴ Γαλιλαία τῆς ψυχῆς μας. Γιὰ τὴν ζωὴ τοῦ καθενὸς ὑπάρχει μία Γαλιλαία μέσα του. Ἀλήθεια ἔχουμε σκεφθεῖ; Τί ἔγιναν ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια τῆς ζωῆς μας; Μήπως μέσα στὴν τύρβη τοῦ μάταιου τούτου κόσμου ξεχάσαμε τὸν Χριστό; Ἡ Γαλιλαία πάντως μᾶς καλεῖ νὰ ἀνανεώσουμε τὴν προσωπικὴ μας σχέσις καὶ μετοχὴ μαζί Του. Μᾶς καλεῖ νὰ ἀνανεώσουμε τὴν θέρμη τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς γνωριμίας μαζί Του. Ὁ Κύριος μᾶς περιμένει. Ἐκεῖ στὴν πνευματικὴ Γαλιλαία. Περιμένει κάθε ψυχὴ. Εἶναι ὁ Ἀναστὰς Κύριος μιᾶς καινούργιας ζωῆς. Ἡ ἀπαρχὴ τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Πηγή: orthodoxia.info